

Ikt. sz.: KUB/82-1/2013.

KUB-25/2013. sz. ülés
(KUB-127/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi bizottságának**
2013. szeptember 11-én, szerdán, 10 óra 04 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató az elmúlt hetek szíriai eseményeiről</i>	5
<i>Németh Zsolt külügyminisztériumi államtitkár szóbeli tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások, vélemények</i>	8
<i>Németh Zsolt külügyminisztériumi államtitkár válaszai</i>	16
<i>A Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló T/12002. számú törvényjavaslat</i>	20
<i>Az Állami Számvevőszék T/12002/1. számú jelentése Magyarország 2012. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről</i>	20
<i>Gyeraj Péter Ede számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék) szóbeli kiegészítése</i>	20
<i>Juhász Mária osztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	22
<i>Misovits Tibor helyettes államtitkár (Külügyminisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	22
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	23
<i>Egyebek</i>	23

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az elmúlt hetek szíriai eseményeiről
Meghívott:
Németh Zsolt államtitkár, Külügyminisztérium
2. a) A Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/12002. szám)
(Általános vita)
b) Az Állami Számvevőszék jelentése Magyarország 2012. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (T/12002/1. szám)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Balla Mihály** (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Nagy Gábor Tamás (Fidesz), a bizottság alelnöke
Kovács László (MSZP), a bizottság alelnöke
Gyöngyösi Márton (Jobbik), a bizottság alelnöke
Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz)
Csóti György (Fidesz)
Dr. Daher Pierre (Fidesz)
Dr. Gruber Attila (Fidesz)
Dr. Horváth János (Fidesz)
Pintér László (Fidesz)
Dr. Tilki Attila (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Dr. Vejkey Imre (KDNP)
Ertsey Katalin (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Csóti György (Fidesz) megérkezéséig Csenger-Zalán Zsoltnak (Fidesz)
Dr. Mihalovics Péter (Fidesz) dr. Gruber Attila (Fidesz)
Kalmár Ferenc András (KDNP) dr. Daher Pierre-nek (Fidesz)
Dr. Vejkey Imre (KDNP) megérkezéséig Pintér Lászlónak (Fidesz)
Szabó Vilmos (MSZP) Kovács Lászlónak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Németh Zsolt parlamenti államtitkár (Külügyminisztérium)
Gyeraj Péter Ede számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék)
Juhász Mária osztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Misovits Tibor helyettes államtitkár (Külügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 04 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Megállapítom, hogy helyettesítésekkel bizottságunk határozatképes, miszerint Kovács képviselő úr helyettesíti Szabó Vilmost, Csenger-Zalán képviselő úr Csóti Györgyöt, Gruber Attila Mihalovics Pétert, Daher Pierre Kalmár Ferencet és Pintér László Vejkey Imrét.

Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy az írásban elküldött napirendi ponthoz van-e kiegészítenivaló. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, kérdezem a tisztelt bizottságot, ki támogatja mai napirendünket. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatja a mai napirendet.

Engedjék meg, mielőtt rátérnénk az első napirendi pontunkra, hogy tájékoztassam önöket, hogy október 8-án, kedden, délelőtt 10 órakor fogadunk egy nyugat-balkáni delegációt, több országból is érkeznek képviselők, várhatóan tízen. Kérem a képviselőket, hogy jelentkezzenek erre a tényleg érdekesnek ígérkező találkozóra, különösen azért, mert a visegrádi 4-ek, illetve más hasonló regionális együttműködésben részt vevő, az iránt érdeklődő képviselőknek lehet ez érdekes. A névsort majd elküldjük e-mailben, tehát feltehetően a Nyugat-Balkánról több országból fognak érkezni, Montenegrotól kezdve Szerbián át, több országból, ahogy nézem a listát: Horvátországból, Koszovóból, Boszniából, Macedóniából, Szerbiából. Tehát egy elég komoly térségi regionális delegációt láthatunk vendégül. Ez a tájékoztatás.

Tájékoztató az elmúlt hetek szíriai eseményeiről

Első napirendi pontunk a Külügyminisztérium általi tájékoztató az elmúlt hetek szíriai eseményeiről. Köszöntöm külön tisztelettel Németh Zsolt államtitkár urat, Wintermantel Péter helyettes államtitkár urat, és kérem, hogy tájékoztassanak bennünket az eseményekről, illetve a magyar álláspontról. Önöké a szó, parancsoljanak!

Németh Zsolt külügyminisztériumi államtitkár szóbeli tájékoztatója

NÉMETH ZSOLT külügyminisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagy szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait és a jelen lévő vendégeket. A magyar kormány a szíriai válsággal kapcsolatban alapvetően három célt tűzött ki maga elé. Az első kiemelkedően fontos célkitűzésünk az, hogy hatékony megoldást találjunk arra, hogy mind ebben a konkrét esetben, mind általában a vegyi fegyverek alkalmazását a nemzetközi közösség meg tudja előzni.

A második fontos célkitűzésünk az, hogy lehetőség szerint a katonai beavatkozást is sikerüljön elkerülni, mert a katonai beavatkozás önmagában felvethet súlyos problémákat is. De nyilvánvalóan az első célok összefüggésében ennek, mármint a vegyi fegyverek alkalmazása megelőzésének, ez egy ezzel mindenhogy ellentmondó célkitűzés.

A harmadik célkitűzésünk pedig az, hogy hosszú távú politikai megoldást sikerüljön találni a szíriai válságra. Vegyük sorra ezeket.

Az első célunk, tehát a vegyi fegyverek alkalmazásának a megelőzése, annak fényében, hogy augusztus 21-én minden valószínűség szerint sor került a vegyi fegyverek nagyarányú alkalmazására Damaszkusz külvárosában. Nyugodtan mondhatjuk azt, hogy a vegyi fegyverek alkalmazása a XXI. századnak az egyik legjelentősebb botránya. Mintegy 1500 halotról tudunk eddig. Ezeknek a halottaknak az egyharmada gyerek, és ez a drámai esemény egyértelműen rávilágít arra, hogy milyen humanitárius helyzet, milyen humanitárius katasztrófa bontakozik ki Szíriában.

Rámutat, mert egyébként rendelkezésünkre állnak azok az elemzések, azok a dokumentumok, amelyek világossá teszik, hogy több mint százezer halottal járt az elmúlt két és fél esztendőnek a szíriai válsága. Azt is tudjuk, hogy mintegy 2 millió, 2 milliót meghaladó már a külföldre menekültek száma, amely különösen a környező országokat érinti drámai mértékben. Ez magában hordozza Jordániát, Libanont, Irakot és Törökországot kiemelkedően, illetőleg némileg Egyiptomot is, mert ezekben az országokban van több százezres létszámban ez a 2 millió menekült.

Mintegy az 5 milliót közelíti most már a belső menekültek száma, ami szintén - ha figyelembe vesszük, hogy ez egy 23 milliós ország - azt jelzi, hogy gyakorlatilag a lakosság egyharmadának el kellett már hagynia a lakóhelyét.

Azért hangsúlyozom ezeket a humanitárius adatokat, mert igazán a humanitárius döbbenet ébresztette rá a nemzetközi közösséget arra, hogy valamit csinálni kell. A helyzet tarthatatlan. Nem pusztán a vegyi fegyvereknek ez a botránya, tehát amellyel most itt foglalkozunk, hanem az egész szíriai válságnak a komplexitásában.

De visszatérve a vegyi fegyverek ügyére, a vegyi fegyverek alkalmazásával kapcsolatban rendkívül sok hipotézis látott napvilágot. Nyilvánvalóan nem tudjuk elkerülni, hogy itt a Külügyi bizottság ülésén is különféle hipotéziseket elemezzünk. De én nem szeretnék most ebbe belemenni, ezeket mindenki nyomon követhette az elmúlt hetekben, hónapokban, hanem szeretnék minél inkább a tényeknél maradni, és e tények tekintetében az is mindenféleképpen egy fontos tény, hogy hogyan fogadta a vegyi fegyverek alkalmazását a nemzetközi közösség, és milyen módon állapította meg a vegyi fegyverek alkalmazásának a felelősségét a nemzetközi közösség.

Itt azt tudom mondani, tisztelt bizottság, hogy a NATO egyértelműen az Aszad-rezsimet tette felelőssé a vegyifegyver-támadásokért. Az Európai Unió a vilniusi külügyminiszteri találkozóját követően szintén az Aszad-rezsimet tette felelőssé a vegyifegyver-támadásokért. Sőt, az úgynevezett G11-ek is a G20-as csúcstalálkozóknak a margóján megszületett álláspontja egyértelműen az Aszad-rezsimet tette felelőssé.

Természetesen itt a felelősség nagyon sokféleképpen értelmezhető. A vegyifegyver-támadásért viselt felelősség a felelősségnek az egyik dimenziója, a másik dimenziója pedig az, hogy Szíria az Aszad-rezsimnek köszönhetően az az ország, amely egyelőre a vegyifegyver-tilalmi egyezményhez, illetőleg a vegyifegyver-tilalmi nemzetközi szervezethez nem csatlakozott. Az ENSZ 174 tagállamából 166 tagállam csatlakozott ehhez a mechanizmushoz.

Ha Szíria tagja lenne ennek a nemzetközi szervezetnek, illetőleg ennek a nemzetközi mechanizmusnak, akkor nyilvánvalóan nem állhatott volna elő ez a tragédia.

Úgy gondolom, hogy a vegyi fegyverek problematikájával kapcsolatban azt kell leszögeznünk, hogy most a világ egy olyan pillanatban van, hogy egyszer s mindenkorra megvan az esélye annak, hogy ne fordulhasson elő hasonló tragédia a világ más pontján sem. Itt az alkalom arra, hogy egyszer s mindenkorra a nemzetközi békét nagyon súlyosan veszélyeztető kockázat, a vegyi fegyverek kockázata megszűnjön.

A katonai beavatkozás, illetőleg a korlátozott légitámadás elkerülésének a lehetősége mennyire reális? Itt kezdjük talán azzal, hogy az amerikai elnök, Barack Obama helyezte kilátásba a korlátozott légitámadás lehetőségét, amelyet egyébként ezt követően a szenátus külügyi bizottsága egy eléggé szoros szavazással meg is szavazott. Bizonyos korlátozó feltételekről is döntött a szenátus külügyi bizottsága, és kialakult egy olyan menetrend, amelynek keretében először a szenátus, majd ezt követően a kongresszus hozott, fog hozni, hozott volna döntést. Tegnap bejelentette az amerikai elnök, hogy tekintettel arra, hogy reális lehetősége van annak, hogy a nemzetközi szervezetek felügyelete alatt megsemmisítésre kerülhetnek a szíriai vegyi fegyverek, az ezzel összefüggésben megfogalmazott ultimátumot immáron hivatalosan is a szíriai kormány elfogadta.

Ezért a szenátusi szavazást elhalasztották. Ugyanakkor hangsúlyozta az elnök és a mai nap folyamán újabb beszédet kíván a kérdésben tartani, hogy az elvi lehetősége nyitva marad a katonai beavatkozásnak, illetőleg a légicsapásnak, különösen annak érdekében, hogy a nyomás fennmaradjon a szíriai rezsimen, általában is és a konkrét vonatkozásokban is.

Ennek köszönhetően az elmúlt napokban az ENSZ szerepe biztatóan felértékelődött, és ezzel a békés és ilyen értelemben legitim konfliktuskezelésnek a lehetősége is. Emlékeztetnék arra, hogy az ENSZ az elmúlt két esztendőben egy paralizált állapotban volt, nem tudott a szíriai válságnak a kezelésében érdemi előrelépést felmutatni. Ennek a háttérében nagyon meghatározó módon van jelen az amerikai-orosz szembenállás is.

Az ENSZ-ben a szíriai válsággal kapcsolatban az elmúlt hetekben, a vegyifegyvertámadást követően megszületett egy brit tervezet. A brit tervezettel, amely kilátásba helyezte a légicsapást, az oroszok, illetve a kínaiak azonos módon kilátásba helyezték ezt a vétőt, tehát ennek a brit tervezetnek a sorsa fölöttébb bizonytalan. Ez az egyik sík. Tehát a megtorlás és az általános konfliktuskezelésnek a vonatkozása az ENSZ-ben.

A másik, immár egy kicsit konkrétabb síkja az ENSZ-folyamatnak a vegyifegyverellenőröknek a kiküldése. A vegyifegyverellenőrök kiküldésére sor került, már a vegyi fegyverek alkalmazását megelőző napokban megérkeztek, de a mandátumuk kiterjed immáron az augusztus 21-ei damaszkuszi eseményre is.

Mikorra várható a vegyifegyverellenőrök jelentése? Vannak olyan információk, hogy lehetőség van arra, hogy már ennek az évnek a végén megszülessen a vegyifegyverellenőrök jelentése.

Ezzel kapcsolatban minden tényező, beleértve az Egyesült Államokat is, kijelentette azt, hogy a katonai beavatkozás mindenféleképpen megvárja az ENSZ-ellenőrök jelentésének a megszületését. Most az elmúlt két napban pedig a franciák egy tervezetet fogalmaztak meg, amely a vegyi fegyvereknek a nemzetközi felügyelet melletti megsemmisítését célozza. Nyilvánvaló, hogy a közeli napokban kilátásba helyezett orosz-amerikai egyeztetésnek nagyon fontos szerepe lesz abban, hogy ez a francia tervezet elfogadást nyer-e, vagy pedig egy új tervezet fog megszületni, amely a vegyi fegyverek nemzetközi felügyelet melletti megszüntetését célozza, illetőleg az oroszok kilátásba helyeztek egy további elemet, amellyel kapcsolatban egyelőre a sírek még nem nyilatkoztak, ez pedig Szíria csatlakozása a vegyifegyver-tilalmi egyezményhez és szervezethez.

Elképzelhető, én el tudom személy szerint képzelni, hogy egy olyan tervezet fog születni, amely nem pusztán a vegyi fegyverek megsemmisítéséről, hanem Szíriának a vegyifegyver-tilalmi mechanizmushoz való csatlakozásáról is szólni fog.

A politikai megoldásnak a kérdése a harmadik kérdés, a harmadik célkitűzés, amit folyamatosan a szemünk előtt kell tartani. Azért van szükség meggyőződésünk szerint politikai megoldásra és azért nincs katonai megoldása a szíriai válságnak, mert Szíriában, különösen az elmúlt két és fél esztendőben nagyon mély vallási, nemzetiségi ellentétek kerültek a felszínre. Ezeknek a vallási, nemzetiségi ellentéteknek a megoldása pedig csak politikai eszközökkel lehetséges, de nem pusztán a belső ellentétek miatt nincsen más lehetőség, mint a politikai megoldás, a térség egészének a destabilizálódási kockázata rendkívül jelentős mindegyik viszonylatban, Szíria mindegyik viszonylatában, mindegyik szomszédsági viszonylatában nagyon komoly kockázata van egy dominóhatásnak.

Tisztelt Bizottság! Végül röviden hadd ismertessem, hogy Magyarország milyen módon lépett fel ebben a nagyon bonyolult nemzetközi helyzetben. Magyarország megnyilvánulásai gyorsak, kezdeményezőek voltak. A szíriai válságot a magyar diplomácia kiemelten és ilyen értelemben a helyi értékén kezeli. A KÜM augusztus 28-án nyilatkozatban ítélte el az augusztus 21-ei támadást. Az Egyesült Államok két demarsban is, 28-án, illetőleg 30-án kezdeményezte a szövetségeseinknél, hogy ítéljék el mind a vegyi támadást, mind pedig az Assad-rezsimet.

Szeptember 3-án a Külügyminisztérium egy második nyilatkozatban fogalmazta meg az álláspontját, amelyben megállapította - összhangban a szövetségeseinkkel - a feltételezhető felelősségét az Assad-rezsimnek. Emlékeztetnék arra, hogy Magyarország már 2012-ben felfüggesztette a diplomáciai kapcsolatait Szíriával, és a szíriai nép legitim képviselőjeként az ellenzékét ismerte el.

Szeptember 6-án Magyarország a közös európai uniós álláspont kidolgozásában vezető szerepet vállalt. Felhívnám a figyelmet arra, hogy ennek az úgynevezett ultimátumnak a megfogalmazásában az európai néppárti külügyminiszterek fontos szerepet vállaltak. A néppárti külügyminiszterek álláspontjának a kialakításában Magyarország is szerepet vállalt. Radoslaw Sikorski lengyel külügyminiszter fogalmazta meg a Kerry-találkozón ezt az álláspontot, ami az ultimátum adásának a lehetőségét fogalmazta meg, és amely egyidejűleg célozza a vegyi fegyverek alkalmazása megelőzésének a stratégiai célkitűzését, illetőleg a katonai beavatkozás elkerülésének a célkitűzését.

Ennek a keskeny mezsgyének az útján fogalmazódott meg a néppárti, illetőleg a lengyel külügyminiszter részéről a javaslat.

Szeptember 8-án ennek nyomán csatlakoztunk a G11-ekhez immáron 25 ország támogatja a G11-ek által megfogalmazott célkitűzéseket, és szeptember 9-én, tehát tegnapelőtt egy újabb nyilatkozatban támogatólag nyilatkozott meg a magyar Külügyminisztérium az ultimátum összefüggésében is.

A tegnapi napon pedig a magyar honvédelmi miniszter bejelentette, hogy vegyvédelmi szakértők felajánlásával kívánunk hozzájárulni az esetleges ENSZ-döntéshez, amely a vegyi fegyvereknek a nemzetközi felügyelet mellett történő megsemmisítését célozza.

Tisztelt Bizottság! Ez lett volna röviden az összefoglaló a helyzetről, ha bárkinek kérdése, véleménye van, igyekszünk kollégáimmal választ adni. Gondolom, Wintermantel Pétert a bizottság már ismeri, az elmúlt időszakban főosztályvezetőként, és mostantól, a közelmúlttól pedig globális ügyekért felelős helyettes államtitkárként dolgozik a minisztériumban. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Helyettes államtitkár úrral hétfőn már az új feladatkörével kapcsolatos ügyekben is találkoztunk.

Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy vannak-e kérdések, vélemények. Kovács alelnök úr!

Kérdések, hozzászólások, vélemények

KOVÁCS LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Köszönöm államtitkár úrnak a nagyon tárgyilagos és korrekt beszámolóját. Véleményem szerint a magyar külpolitika időben és megfelelő módon reagált a szír válságra. Megfelelt a reagálás az ország érdekeinek és teljes mértékben összhangban volt a szövetségeseink megnyilatkozásaival is.

Szeretnék egy rövid tájékoztatást adni arról, hogy elnök úr megbízásából a múlt hét végén, Vilniusban részt vettem az európai uniós tagállamok külügyi és honvédelmi bizottságai vezetőinek egy találkozásán, ahol az első napon Catherine Ashton, az Európai Unió külügyi főmegbízottja, a második napon pedig Rasmussen NATO-főtitkár tartott előadást, és alkalmat adott felszólalásokra, kérdésekre.

Azt hiszem, érdekességképpen jó, ha a bizottság tudja, hogy Rasmussen főtitkárnak én feltettem a kérdést Szíriával kapcsolatban, hogy ő személy szerint mit tart a legjobb és a legrosszabb scenáriónak, és főleg az érdekelt, hogy mit tart a legrosszabbnak. Legjobbnek természetesen a politikai megoldást minősítette, legrosszabbnak azt, hogy ha egy katonai beavatkozás nyomán és a belső ellentétek miatt, amire államtitkár úr is utalt, Szíria szétesik, a vallási, törzsi és egyéb választóvonalak mentén, és a most is jelen lévő különböző terrorista

szervezetek, beleértve még az Al-Kaidát is hegemon helyzetbe kerülnek. Ez beláthatatlan következményekkel járna. Tehát egyértelmű volt a politikai megoldás melletti állásfoglalás és a veszélyek felvázolása, de természetesen hangsúlyozva, hogy az Egyesült Államok nem tehet mást saját és a nemzetközi közösség szavahihetősége érdekében is, mintha bebizonyosodik az Aszad-rezsim felelőssége, akkor ezt a megfelelő szankciókkal reagálja. Azóta örvendetes irányba történt előrelépés.

Még egy érdekesség: az Európai Parlament spanyol szocialista alelnöke, Miguel Angel Martinez szóvá tette, hogy a főtitkár egyértelműen az Aszad-rezsim felelősségéről beszélt, holott erre egyelőre semmilyen bizonyíték nincs. Erre a főtitkár úgy válaszolt, hogy az általa ismert bizonyítékok szerint a vegyi fegyvereket hordozó rakéták kormányzati ellenőrzés alatt álló területről indultak és az ellenzéki erők ellenőrzése alatt álló területeken csapódtak be. Ez szerinte meglehetősen erős bizonyíték arra, hogy nem az ellenzéki erők használták a vegyi fegyvereket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az elhangzottakban volt néhány gondolatébresztő dolog, amit három rövid kérdésben hadd tegyek fel, államtitkár úr.

Az egyik, hogy a hírek szerint az amerikai törvényhozásban időtartamkorlátot, illetve különböző feltételeket fogalmaztak meg az elnöknek a javaslatáról. Ha jól emlékszem, 60 napos időtartamot, illetve hogy szárazföldi akciót nem kezdeményezhetnek. Tehát voltak ilyen feltételek. Másrészt pedig a hírek szerint több hírszerzési irányból is megerősítették, hogy tulajdonképpen a kormány által ellenőrzött rakétákról, illetve a kormányerők által használt rakétákról van szó, amelyeket a vegyi támadásban használtak. Úgy látom, hogy a közvélemény, aki foglalkozik ezzel a kérdéssel, sok tisztázatlan dolog van még, tehát feltételezések, jelzések, információk alapján alakítanak ki véleményeket több országban, illetve a közösségen belül, viszont a közvélemény számára nem minden tisztázott még, mit lehet még ez ügyben tenni?

Gyöngyösi alelnök úr jelezte hozzászólását, Ertsey képviselő asszony, Daher Pierre képviselő úr és Horváth János.

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Köszönöm szépen a lehetőséget, már csak azért is, mert a Jobbik augusztus 30-án, majdnem két héttel ezelőtt kezdeményezte volna a Külügyi bizottság rendkívüli ülésének az összehívását, ez még az ülészak megkezdése előtt volt. Bár sajnálatos módon minden erőfeszitésem ellenére nem sikerült még egy bátor tagot kerítenem a bizottságból ahhoz, hogy ez megtörténhessen, futottam egy kört minden egyes frakció képviselőjénél, az MSZP-t leszámítva, és sajnálom, hogy már így a 24. óra után kerül sor erre a beszélgetésre. Már csak azért is, mert szerintem ez lenne a dolgunk, tehát parlamenteknek a nép szuverenitását leginkább kifejező intézményben igazán ildomos volna, ha ezt a fajta vitát lefolytatnánk. Én nagyon örülök, hogy erre, még ha ilyen kicsit spétreakcióval is, de mégiscsak sor kerül. Ezt teszik minden országban. Ezt a kérdést nem véletlenül vitatják meg, még olyan országokban is, ahol esetleg erre még nem is kellene, hogy szükség legyen, ahol az elnök dönt például háború és béke felett, még ott is kikérik a parlamentek véleményét. Nagyon örülök, hogy így a konfliktus második vagy harmadik szakaszában erre Magyarországon is sor kerülhet, hogy a parlament egy ilyen fontos kérdésben végre beszélget egymással és a képviselők beszélgetnek egymással.

Ami a tényeket és a hipotéziseket illeti, amiről államtitkár úr is beszélt, úgy állunk ebben a kérdésben, hogy tényekről igazából nem is beszélhetünk. Ha jól hallottam, és nem tévedek, akkor még azon bizonyos vegyi fegyvernek a bevetésével kapcsolatban is államtitkár úr úgy fogalmazott, hogy az állítólagos vagy a minden bizonnyal bevetett vegyi fegyverekről beszélt államtitkár úr. Tehát már az augusztus 21-ei támadás tényével kapcsolatban is állnak

fenn némi kétségek, mielőtt a nyugat részéről ez a roppant gyomorforgató kardcsörgetés beindul, ildomos lenne tisztázni legalább a tény megtörténtét, és utána nagyon jó lenne, ha mindenféle prejudikálás nélkül sor kerülne a felelősség megállapítására is. Tehát hogy ki volt az, aki ezeket a vegyi fegyvereket bevetette.

Ez különösen ildomos lenne egy olyan évtized után, amelyben számos alkalommal került sor a nyugat részéről ilyen prekonceptiók, ilyen hipotézisek alapján megindított háborúkra, amelyek egész kontinenseket destabilizáltak. Emlékezzünk már vissza arra, hogy a 2003-as iraki hadjáratot hogyan indította el a nyugat, milyen feltételezések alapján. „Weapons of mass destruction” – mondta a BBC a nap 24 órájában, és a BBC becsületére legyen mondva, hogy miután ezt a propaganda-hadjáratot lefolytatta, utána legalább Tony Blair-nek, egy roppant sikeres brit miniszterelnöknek az orra alá dugta a mikrofont, hogy „Kedves Tony Blair, ha már lerohantuk Irakot és minden egyes négyzetcentimétere fölött gyakoroljuk a felügyeletet, Szaddam Huszeint kiiktattuk, akkor legyen szíves, mutassa már meg azt, hogy milyen tények és bizonyítékok léteznek arra, hogy Szaddam Huszein veszélyeztette a világbékét?”

Mint nagyon jól tudjuk, ilyen bizonyítékokat a nyugat nem tudott felmutatni, Tony Blair lemondott a miniszterelnökségről, becsületére legyen mondva, az egy másik kérdés, hogy ezek után őt az ENSZ kinevezte közel-keleti béketárgyalónak, nem tudom, hogy ezt mivel érdemelte ki, de ez már csak a lábujjzetbe tartozik. És mi ennek az iraki hadjáratnak a mérlege?

Senki, nincs olyan épelméjű ember a világon, aki ezt sikerként könyvelné el. Van egymillió halottunk Irakban, úgy összességében véve, van több millió menekült, és egy viszonylagos stabil rendszert felváltott egy totálisan instabil rendszer, amelyik egy puskaporos hordóként létezik, egy amúgy sem éppen szívet melengető közel-keleti régió kellős közepén. Ezt követte az afganisztáni bevonulás, ahol már több ideje tartózkodnak a szövetségesek, mint ami az I. világháború és a II. világháború időtartama együttvéve, és sikerről szerintem még részlegesen meg relatív értelemben sem beszélhetünk. Lassan kivonulunk, és megint csak ott hagyunk egy olyan régiót, amelyik teljesen destabilizált és robbanásveszélyes. Rosszabb állapotban hagyja ott a nyugat Afganisztánt hamarosan, mint amilyenbe bevonult. És az is a szeptember 11-ei támadásokat követően az úgynevezett Al-Kaida rémképének a felfestésével és Oszama Bin Ladennek a hollétével lett megindítva, ez volt megint csak az a prekonceptió, ami alapján a nyugat hadba hívta a szövetségeseit.

Ott is mi a mérleg? A nyugat ott harcol, magyar katonák is kint vannak, 1000 kilométerekre attól az országtól, amelynek a védelmére felesküdtek, a Hindukus meg a Pamír hegységnek a lábainál, nem tudom, mit keresnek ott, vér, pénz, a teljes kilátástalanság és mindennemű siker nélkül.

A Jobbik következetesen ellenzi ezeket a típusú hadjáratokat. Szíria esetében is hasonló a Jobbik álláspontja. Természetesen, ha történtek vegyi fegyverek, akkor azoknak az alkalmazását mi is a legmesszebbmenőig elutasítjuk. Mi nem a kettős mérce alkalmazásával viszonyulunk ehhez a kérdéshez, mi minden egyes esetben a vegyi fegyverek és a nemzetközi jog által tiltott fegyverek ellen felemeljük a hangunkat. Nemcsak akkor, amikor a magyar Külügyminisztérium kimazsolázza a neki nem tetsző államokat és azokat elítélgeti, amikor 2009 januárjában Izrael a Gázai-övezetben bevetette a foszforbombát és 1600 halálos áldozatot követelő módon háborút indított Gázában, akkor mi az ellen is felemeltük a hangunkat. A nyugat meg a Külügyminisztérium akkor csendben volt, és nem ítélte el Izraelt azért, hogy a nemzetközi jog által tiltott foszforbombát, aminek igen, akkor is civilek voltak az áldozatai, legalább annyi gyerek, nő, aggastyán és civil áldozata volt annak a konfliktusnak, mint ennek. Milyen érdekes, hogy önök kettős mércével mérik ezeket a helyzeteket.

Szíria nyilván tudjuk, hogy nem olyan, mint Irak és Afganisztán. Nagyon komoly szövetségi háttérrel rendelkezik Szíria. Nem tudom, hogy a Külügyminisztérium, azt, hogy az amerikaiak mit csinálnak, azt hagyjuk rájuk, szövetségi rendszer ide vagy oda, szövetségi szerződések ide vagy oda, ez az ország, Magyarország nem mérhet ugyanazzal a mércével, mint a nagyhatalom Egyesült Államok. Ha nekik ez belefér, akkor legyen. Magyarországnak az nem férhet bele, hogy egyszerűen egy ilyen konfliktusnak a következményeit nem méri fel, és nem méri fel azt, hogy egy ilyen konfliktus hová eszkalálódhat.

Aszad ellen természetesen nincsen bizonyíték, hiába mondja Kovács László és hiába mondja a Külügyminisztérium. Amikor leül az átlagember, magamat is idesorolom, és egy ilyen konfliktust elemez, akkor az az első kérdés, hogy „Qui prodest?“, kinek állt ez az érdekében? Annak az Aszad-rezsimnek, amelyik katonai sikereket halmoz egymás után az elmúlt fél évben? Amelyik a fegyveres felkelőket már kiszorította Szíria minden területéről, kivéve azt az észak-keleti csücsköt? Amikor valaki nyeresre áll, akkor pont akkor fogja kiprovokálni a nyugat haragját egy vegyi fegyver bevetésével? Ráadásul pont azon a napon, amikor megérkezik az általa behívott ENSZ-vizsgálóbizottság? Ne nézzük már egymást hülyének! Ezt komolyan valaki feltételezi? Lehet, elképzelhető, sok örült élt már a világon, van egy ilyen scenárió is, de ezt a kérdést miért nem veti fel valaki? És ezek után legalább várjuk már meg azokat a bizonyítékokat, amelyekkel állítólag a szövetségeseink rendelkeznek. De nem rendelkezünk ilyen bizonyítékokkal. Erre nagyon jó lenne várni, már csak azért is, mert a diplomáciai utat és a politikai megoldáshoz vezető utat még nem merítettük ki.

Államtitkár úr is mondta, hogy az ENSZ-felhatalmazás az egyetlen legitim, a „legitim” szót használta államtitkár úr. Ez az egyedüli legitim út. Az ENSZ BT - tudjuk, hogy ott milyen lobbik működnek - felhatalmazásával már indítottak egy-két igazságtalan háborút, de akkor legalább az ENSZ BT határozatát várjuk már meg, ha az ENSZ-ét képtelenek vagyunk. Várjuk már meg ezt, mert feltételezem, hogy ha ön az ENSZ határozatot legitimnek tartja, akkor minden más megoldás illegitim. Igen, ez a beavatkozás a nemzetközi joggal tökéletesen ellentétes, ha egy ilyen beavatkozás megtörténik.

Kik a felkelők? Esett már szó róla, Kovács László is felemlégette azokat a bizonyos terroristákat, akik a felkelők soraiban elég számos mennyiségben leledzenek. Ők maguk vallották be, hogy az Al Kaidával egyenes kapcsolatuk van. Pontosan tudjuk, hogy az Öbölmenti országokból pénzelik a vahabita, szalafita, az iszlám legszélsőségesebb irányzatait, amitől a jóisten mentse meg nemcsak a közel-keleti régiót, egész Európát meg az egész világot. Ezt akarjuk rázúdítani a világra? Egy ilyen siserehadat? Akik ráadásul a nyugat által deklarált ellenségeinkkel cimborálnak, az Al-Kaidával, terroristákkal szövetkezünk? Miféle elvszerű külpolitika ez?

És akkor még nem is beszéltem arról, hogy az a Külügyminisztérium, amelyik egyébként a keresztény közösségek védelmét nagyon helyesen a zászlajára tűzi és mindig beszél erről nagyon helyesen, kik követték el a legnagyobb atrocitásokat a keresztény közösségek ellen? Ezek a felkelők. Ha valamire van bizonyíték, akkor erre, végig kell nézni az internetet, el kell olvasni, a magyar újságok sajnos, erről ritkán számolnak be. De meg kell nézni, a nyugati sajtó tele van vele, hogy mit követett el ez a rendszer, vagy ezek a felkelők mit követtek el a keresztény közösségek ellen. Az Aszad-rendszeréről tudjuk, hogy mit csinált. 40 éve uralkodnak az ország fölött, nem akarom minősíteni, persze, nem liberális demokrácia Szíria, de azt, hogy Szíria stabil és az etnikai közösségek és a vallási felekezetek között egy viszonylagos béke állt fenn, ezt senki nem vitatja. Ez az Aszad-rendszer mérlege. Mi a vahabitáknak meg a szalafitáknak a mérlege? Nézzük meg, mit művelnek a Kaukázusban, meg mi a deklarált célkitűzésük. A totál káosz és a régió destabilizálása lenne az egyenes következménye annak, hogy ha ezek hatalomba kerülnének. És akkor a nyugat jön azzal, hogy jaj, egy részleges beavatkozás, nem akarjuk megdönteni az Aszad-rendszert, csak ilyen

légitámadásokat akarunk végrehajtani. Mindenki tudja, hogy háborút még nem nyertek meg légi beavatkozással. Mi lenne az eredménye egy ilyen típusú beavatkozásnak, egy légitámadásnak? Kizárólag annyi, hogy helyreállítja az egyensúlyt Aszad és a felkelők, az ellenzéke között, és elhúzódna ez a konfliktus, vért, pénzt, áldozatokat vonna maga után, és destabilizálná a régiót a következő évtizedekre.

Ez a célja a nyugatnak? Ez a célja azoknak az országoknak, akik Szíria kérdésében joggal valamiféle megoldást várnak?

Államtitkár úr, köszönöm, hogy megtette, hogy felsorolta azt, hogy a Külügyminisztérium milyen nyilatkozatokat adott ki augusztus 21-e óta. Katasztrófa. Ilyen háttérrel, amikor tudjuk, hogy mi ennek az egész szíriai konfliktusnak a háttere, és ön is elmondta. Ön is elmondta, hogy nincsenek igazából bizonyítékok, ez egy feltételezés, hogy volt vegyi támadás, és az, hogy ki követte el. Ezek után ilyen nyilatkozatokat kiadni, Amerika kiadhat, mert nyilván a nagyhatalmi politika más, de egy olyan ország, mint Magyarország, amelyiknek azért volt olyan ezer éve, amilyen volt, és olyan jelene, amilyen jelenleg van, kiadhat ilyen nyilatkozatokat? Ennyire egyoldalú és ennyire szervilisen a nagyhatalmi politikához igazodó nyilatkozat?

A szemem kiszűrt a Külügyminisztérium helyett is, hogy ez az ország, ha már az igazságot nem tudja felvállalni, és nem tud a lelkiismerete szerint az igazság oldalára állni, nem az Aszad-rendszer oldalára, csak azt kimondani, hogy amíg nincsen bizonyíték, addig nem csörtetjük a kardot és nem akarunk pápábbak lenni a pápánál. Nem ezt várom Magyarországtól, mert az is nevetséges lenne. Legalább azt, hogy egy ilyen helyzetben csöndben vagyunk addig, amíg valaki, valamilyenféle bizonyítékkal nem áll elő.

Ennyi lenne az elvárás a magyar külpolitikával szemben. Ehelyett pedig ezt a szervilis igazodást láthattuk, ami sajnálatos módon Magyarországot a rendszerváltás óta jellemzi, meg persze az előtte lévő 50 évben, csak akkor másik irányba kerestük az igazodási pontokat. Elnézést, hogy ilyen hosszan beszéltem, de akkor, amikor ilyen népfronti összeborulás van az ezt az országot két évtizede kormányzó szociálliberális és jobboldali Fidesz-kormányok között, akkor talán némi ellensúlyozásképpen megbocsátják nekem, hogy egy kicsit hosszabban beszéltem a kelleténél. De ha ezek közül bármelyik kérdésemre választ tud adni államtitkár úr, akkor azt nagyon megköszönöm.

Köszönöm a lehetőséget és köszönöm a türelmet.

ELNÖK: Ertsey képviselő asszony!

ERTSEY KATALIN (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Én igyekeztem odafigyelni arra, amit államtitkár úr elmondott, tehát ilyen tekintetben a célok ügyében egyetértünk. Egy kicsit tartok attól, hogy a 2-es és a 3-as cél is ellentmond egymásnak, hogy ha végső soron belesodródunk egy egyoldalú katonai beavatkozásba. Tehát egyrészt szeretném kérdezni, hogy a 3-as cél érdekében mik a lépések, amiket terveznek.

Szeretnék tárgyyszerűen és valóban elfogulatlanul, tehát nem egyik oldalra, vagy mint látjuk, másik oldalra elfogultan nyilatkozni, a tárgyra, illetve az országra fókuszálva, ugyanakkor valóban nem lehet a regionális előzményeket figyelmen kívül hagyni.

Én nem nevezném katonai sikernek azt, amit az Aszad-rezsim művel az elmúlt két évben, és nem nevezném stabilitásnak a diktatúrát. A stabilitás versus demokrácia kérdésében egy kicsit más nézeteket vallunk, mi azt gondoljuk, hogy nem lehet az úgynevezett stabilitás az ára annak, hogy milyen berendezkedés van egy országban. Katonai sikernek nem azt tekintjük, hogy ha menekültek, tömegesen országon belüli lakhelyüket elhagyni kényszerülők és halottak szegélyezik ezt az utat, viszont valóban súlyos kérdések merülnek fel a bizonyítékok ügyében.

Tehát szeretném konkrétan tudni, hogy milyen tudomásukra jutott, illetve megosztható bizonyítékok vannak arra, hogy az Aszad-rezsim vetette be ezeket a vegyi fegyvereket, a vegyifegyver-támadás tényét azt gondolom, talán már nem kérdőjelezi meg senki komolyan. És azokat a sajtóhíreket, olasz és belga újságíróktól lehetett olvasni, akik szerint a felkelők között beszélgetés folyt arról, hogy ők vetették volna be, miszerint kiprovokálják.

Én ezt szerettem volna konkrétan kérdezni, és legfontosabbként, hogy ha Magyarország a vegyi szakértőkkel és a politikai állásfoglalással azért mégiscsak afelé tart, hogy a koalíciónak része legyen Szíria ellen, akkor milyen lépések következnek? Azt gondoljuk - és mi erről ki is adtunk egy nyilatkozatot -, hogy mindenképpen meg kellene várni az ENSZ-szakértők jelentését, de mi egyéb lépést lát még államtitkár úr arra, hogy ne sodródjunk bele egy egyoldalú katonai lépésbe? Ugyanis azt gondolom, hogy ebben egyetértünk, hogy valóban a legitimitációja annak nagyon súlyosan kérdéses lenne, az egyoldalúról beszélnek, tehát az ENSZ-felhatalmazás nélküléről. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt továbbadnám a szót, beszúrnék még egy kérdésem a beszélgetésbe. Mi az orosz álláspont? Több mindent lehetett hallani Oroszország álláspontjáról az ügyben, és a legutóbbi napokban a hírek szerint az orosz javaslat volt az, ami erősen arra indította a szíriai vezetést, hogy adott esetben a vegyi fegyverekkel való elszámolásra, illetve azoknak a megsemmisítésére tegyen kezdeményezéseket. Ez most így az ENSZ kapcsán jutott még eszembe, hiszen úgy tűnik, hogy az ENSZ BT-n belül van valami közeledés bizonyos feltételek mentén az ügy kezelésében. *(Megérkezik az ülésre Csóti György.)*

Daher képviselő úr, majd Horváth János és még Csóti György jelentkezését láttam.

DR. DAHER PIERRE (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Én nem érzelmi alapon szeretnék beszélni, mint korábban, amikor próbáltam egy kicsit informálisat feltálni és mondtam, hogy érzelmi alapon beszélek. Nem. Én onnan származom, ismerem a térséget, ismerem az emberek mentalitását, illetve a politikájukat.

Azt mondta aelnök úr, hogy Szíriában törzsek vannak. Szíriában nincsenek törzsek. Az igaz, hogy Szíriában több mint 40 éve uralkodik az Aszad-család, senki nem mondja, hogy demokratikus alapon működik. De a keresztények békében éltek, a zsidók békében éltek, és több vallás, mint a drúzok meg a szunniták, siíták egymás mellett, együtt éltek. Nem volt semmi gond. Mint Libanonban 1973 előtt, mindenki békében élt, senki nem harcolt senki ellen addig, ameddig nem avatkozott be a nyugat, az amerikai politika. Attól a dátumtól, mióta Izrael létezik, arról ne beszéljünk, hogy hogyan, de az izraeli érdekek képviseletében mindent le kell rombolni az arab országokban, hogy valakinek a politikája létezzen a másik helyett.

Térjünk gyorsan rá a szíriai témára. A szír rezsim, az élén a diktátorral, egységes marad a hadsereg, a politikájuk, a nagykövetek, a külpolitikájuk mindig egységes maradt. Két év háború után mindig egységesek maradtak. Miért?

Nemcsak a siíták és a keresztények nem álltak Aszad mellett, a szunniták se állnak Aszad mellett, mert a szíriai nép nem kér azoktól az emberektől, akik eljönnek Csecsenföldről, Pakisztánból, Afganisztánból, az arab öböl térségéből, Marokkóból, Tuniszból, Egyiptomból, Libanonból, ez százezres már. Magyarországról is mennek, harcolnak, mennek Törökországon keresztül. Törökország NATO-tag. Törökország hogyan engedi oda Bin Laden embereit, amikor Iránban naponta 50 embert felrobbantanak? 50 ember meghal, gyerek, nő, felnőtt, mindenki meghal. Minden nap van 50 halott Iránban. Kinek köszönhető ez?

Ezek Bin Laden emberei, akik elmennek mindenhová, szélsőséges emberek, akik itt élnek az Európai Unióban, ezek elmennek, harcolnak Szíriában, ha vége lesz a háború, hová

mennek az emberek? Visszajönnek hozzánk? Egy hónappal ezelőtt, emlékeznek rá, a török hatóságok megfogtak egy csoportot, vegyi fegyver volt náluk. Az orosz titkosszolgálat feltárta a témát. Azt mondták, hogy mutassák be, hogy hová vitték volna a fegyvereket, arról senki sem beszél. Több mint két hónapja használtak vegyi fegyvereket Halab térségében, senki nem beszélt róla. Ki használta ezt?

Nem hülye az Aszad-rezsim, hogy most ebben az időben jönnek az ENSZ-felügyelők, és ők éppen akkor használják, azon a napon használják a vegyi fegyvereket. Nincs logika benne. Nincs szüksége arra. Miért neki van fegyvere? Beszéljünk nyíltan.

Izraelnek több száz atomtöltete van, senki nem beszél róla. De rendben van, legyen mindenkinek, vagy senkinek ne legyen. Aszad az információk szerint nem használta, lehet, hogy az ellenzék nem használta, de valaki használta. Az ENSZ-megfigyelők fel fogják tární, hogy igen, valóban használtak fegyvereket, de ki használta? Ezt senki nem fogja megmondani. Nincs bizonyíték senki ellen, hogy ki használta.

Hazudnak össze-vissza. Ki használja a vegyi fegyvereket, ki használja az atomfegyvereket? Iránban dúsított urániumot használtak. Tilos vagy nem tilos? Tilos. Több ezer katonának elolvadt a bőre, Gázában foszfor, Libanonban foszfor, de senki nem beszél róla. Az a lényeg, hogy Szíria, Libanon, Irak, Irán, itt többségben laknak sííták. Ez a többség nem tetszik a nyugatnak, Amerikának, mert szövetséget kötöttek egymással. Ez veszélyes Izrael számára, meg bizonyos más országok számára, mint Szaúd-Arábia, Katar, ahol amerikai bázisok vannak. Veszélyes.

Tökmindegy, hogy mi van Szíriában, de nekünk, mint európaiaknak, mint keresztény embereknek, nagyon veszélyes játékot játszunk. Szíriában nem marad egy darab keresztény, minden nap megölik őket, nézzük a filmeket, nézzük a videókat. Ezek az emberek a rezsim, a diktátor, Aszad elől elmennek. Ki fogja gyakorolni a hatalmat? Nem a tanult emberek, nem a professzorok, bocsánat a szóért, ezek az emberek, akik nem tanultak. Vallási alapon uralkodik. Aki vallási alapon uralkodni, az mindig veszélyes. Ezek az emberek nem ismerik, hogy mi az isten, csak isten nevében megölik egymást, isten nevében diktátor, isten nevében mindent megtehetnek, mert azt mondja, hogy ő vallásos.

Mi élünk ezekkel az emberekkel Libanonban. Szíriában ugyanilyen veszélyes a helyzet, ha ezek kerülnek a hatalomba, az nagy baj. Szíria több ország lesz, és minden utcában, minden városban lesz egy herceg, aki azt mondja, hogy én döntöm el, hogy mi lesz abban a városban.

Uraim! Mindenki a politikai megoldás mellett van, katonai megoldás soha nem hoz jó eredményt. Hiába nem mennek a szárazföldre, hiába van sok rakétájuk, azzal nem tudnak csinálni semmit. Lecsapnak 10-20 rakétát, de semmi eredmény nem történik.

2006-ban Izrael lebombázta Libanont, és mit tudott csinálni a Hezbollah? Semmit. Ha nem mennek szárazföldre, nem nyernek, ezzel tovább bonyolítják, nagyobb a káosz, mint eddig.

Én azt javaslom, az a véleményem, hogy maradjunk távol ettől, nézzük az eseményeket, nézzük, hogy mi folyik az arab országokban, nem Aszad diktatúrája miatt megyünk most harcolni. Azt lássuk, hogy ha elmegy Aszad, akkor 5-6 Szíria lesz, és ez semmire nem lesz jó. És ha a fegyverek belekerülnek azoknak a szerencsétlen vallási alapú embereknek a kezébe, sokkal veszélyesebb, mint bármi a világon, és ezt az amerikaiak tudják.

Az előbb mondta alelnök úr, hogy ez veszélyes. Veszélyes, mert nem ismerik Bin Laden emberei, hogy mi a kultúra. Libanonban lebombázzák őket, de Szíriába elengedi őket csoportonként Törökországon keresztül, és ad nekik fegyvert. El tudom képzelni, hogy egy elmebeteg ad nekik fegyvert, ez veszélyes, nem a szíriai emberekre, hanem ide, mert vissza fognak jönni utána, ha befejezik a háborút. Visszahoznak minden dolgot, amit ott tanultak. Ez nem egy-kétezer ember, több ezer ember visszajönnek Németországba, Belgiumba, Franciaországba, és mi vagyunk a hibásak ebben. Csak politikai megoldást lehet keresni, és

kényszerítsük mind a két felet, hogy üljön asztalhoz és tárgyaljon, ahogy az oroszok megcsinálták a rezsimmel, az amerikaiak kell hogy elfogadják, kényszerítsék az ellenzékét, hogy üljenek az asztalhoz, legyen választás az ENSZ-megfigyelés mellett és legyen új választás. Aki nyer, az nyer. Senki nem támogatja azt a rezsimet, de ami most folyik az arab országban, az nagyon veszélyes. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Horváth képviselő úr, majd Csóti képviselő úr!

DR. HORVÁTH JÁNOS (Fidesz): Elnök Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Ahhoz szólnék hozzá és mondanék megjegyzéseket, hogy a külpolitikánk, a magyar külpolitika hogyan látja, mit tesz ebben a tárgyban. Persze, hogy igen hasznos végigvenni az eseményeket, ahogy képviselőtársaink egyike-másika tette, a leltár, a helyzetfelmérés persze, alapja, háttere annak, hogy aztán mit cselekszünk.

Mégis örömmel vagy meglelégedéssel vagy megnyugvással hallottam az államtitkár úr tájékoztatóját. Azt jelenti nekem, és tanácsolom a Külügyi bizottság számára, a magyar külpolitika iránt érdeklődő közvélemény számára, hogy valóban figyeljünk oda, amit a külpolitikánk hiteles irányítói tesznek. Ugyanis jó nekünk, hogy ha nyugodtabbak vagyunk a kérdésben, de jó a világnak és ne tessék azt hinni, hogy itt túlzok. Arra gondolok, hogy Magyarország hitelessége, hitelképessége a világnak abban a részében létező érték. Nemcsak most, ennek történelmi hagyományai is vannak. Valahogyan így van, és erre bizonyítékok vannak az elmúlt évtizedekben, az, hogy most a külügyminiszterünk milyen tárgyalásban vett részt a közelmúltban, az, hogy a Külügyminisztériumunk milyen jelentősebb megnyilatkozásokat tesz. Ez mind része annak a folyamatnak, hogy ott vagyunk, odafigyelünk és a világ - most megint egy nagy szót használok - úgy elvárja tőlünk, mert nekünk, magyaroknak mintha - és talán a „mintha” szót ki is hagyom - felelősségünk és lehetőségünk lenne ott.

Ahogy most hallottuk, különösen Daher Pierre képviselőtársunktól, aki közléről ismeri ezt a világot, én magam annyiban teszek hozzá tanúként ehhez valamit, mintegy súlyt adni a magyar jelenlétnek vagy odafigyelésnek ebben a témában, hogy volt életem során körülbelül három évtized, amikor az arab világ, az iszlám világ dolgaival lényegesen foglalkoztam. Akkor amerikai professzorként, de valahogyan bárhová mentem, ezekbe az országokba, tudták - mert persze, hogy tudják -, hogy magyar vagyok, és ez valami megkülönböztetett hitelességet adott észrevételeimnek vagy jelenlétemnek.

Nem mondom el a részleteket, talán ha valamikor ilyen konferenciát tartunk, részt vettem ilyesmiben, Iránban, amikor még Irán a másik világ volt, a forradalma előtt, aztán Irakban, azután akkor, amikor a palesztin liberalizációs organizáció volt, kibékülés meg az Arab Ligával, ilyen formában én voltam az, aki Jasszer Arafattal akkor beszélgetett hivatalosan, félhivatalosan, amikor ez még nem volt.

Nos, ezt most azért mondom, hogy az arab világban, az iszlám világban van valami olyan, hogy a magyarok vagy akinek magyar háttere van, az megkülönböztetett hitelességet jelent. Ez így van. Hogy ezt hogyan érdemeltük ki, ez történelem, meg sok minden, de ez van, és ennek rövid felvázolásával vagy erre való utalással üdvözlöm, amit most a külpolitikánk csinál, amit hallottam az államtitkár úrtól, mert most nemcsak belekotnyeleskedünk, mint sokan mások, vagy kevesen mások, hanem hozzáértéssel, de különösen az elfogadó részéről különösebb odafigyeléssel várják, hogy legyünk jelen.

Tehát ha a magyar külpolitika megnyilatkozik ebben, a magyar külpolitika képviselői részt vesznek ilyen nemzetközi kiértékelésen, ez érték a világnak, és azért hajoljon már a kezünk magunk felé, hogy jó Magyarországnak. Nekünk bizony, szükségünk van hírünkre a világban, és ott szerezzük meg, ahol lehet. Ez egy olyan terület, olyan régió, olyan valami,

ahol a jelenlétünk természetes is, hatásos is, tehát tegyük. Ilyen gondolatokkal köszönöm, amit hallottunk.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Csóti képviselő úr, és utána nincsen több jelentkező.

CSÓTI GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Először is elnézést kérek a késésért, de a Nemzeti összetartozás bizottságában is fontos kérdésekről kellett döntést hozni, és onnan jövök, de munkatársnőm jóvoltából itt értesültem az előzményekről, úgyhogy képbem vagyok.

Ez a szíriai kérdés az egyik legbonyolultabb kérdés ma a magyar külpolitika számára, sok hasonló van, de ez talán most a legaktuálisabb és talán a legbonyolultabb. Hihetetlenül nehéz átlátni a helyzetet.

Ugyanakkor mielőtt még érdemben szólnék, el kell mondani, hogy nagyon sok igazság volt abban, amit mind Gyöngyösi Márton, mind Daher Pierre elmondott, sok igazságelemet tartalmazott a felszólalásuk. Pontosan ezért én úgy látom, szemben azokkal, akik ezt másképp látják, például Gyöngyösi Márton, hogy a magyar külpolitika visszafogottan és okosan kezeli ezt a kérdést. Mi a jelenlegi külpolitikai helyzetünkben nem vagyunk olyan állapotban, hogy keressük az igazságot, megtalálni úgysem fogjuk, tehát nem szaladunk előre. Tehát a magyar külpolitika úgy nyilatkozik, hogy politikai megoldás kell, diplomáciai eszközök kellene, semmiféle kardcsörgetést nem láttam, tehát én ezt nagyon jónak tartom.

Azt nagyon fontosnak tartom, és úgy látom, hogy erre megy a magyar diplomácia, hogy valami egységes európai uniós álláspontot kell kialakítani, és nekünk ehhez kell igazodni, és az Unión belül a külügyminiszterek vagy más szintű tárgyalásokon a mi véleményünket hangoztatni. De valamiféle közös álláspontot kell hozni, és úgy látom, hogy a magyar külpolitika ez irányba megy el, és ezt szeretném javasolni és támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Államtitkár úr, röviden ennyi lenne a kérdések és vélemények sora. Mielőtt átadom a szót, még egy gondolat jutott az eszembe, illetve itt beszéltük, hogy különböző forrásokra is szeretnénk rákérdezni, viszont a német sajtóban egyre inkább felvetődik annak a lehetősége, illetve írják róla, hogy a vegyi támadásnak az egyik lehetséges módja az volt, hogy Aszad felhatalmazása nélkül használt a katonaság vegyi fegyvert. A német sajtóban egyre többször jelenik meg az elmúlt napokban ez a fajta felvetés is.

Öné a szó, államtitkár úr!

Németh Zsolt külügyminisztériumi államtitkár válaszai

NÉMETH ZSOLT külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Mindenkinek köszönöm a hozzászólását. Most akkor visszafelé haladnék. Tehát nézzük először, hogy Magyarország miként lép fel, kezeli a helyzetet, majd utána váltsunk néhány szót az ENSZ-ről, a legitimitás, illetőleg a nem legitimitás kérdéséről, illetőleg a fegyveres, valamint a politikai megoldás létjogosultságáról, és a végén néhány dolgot a támadás részleteivel kapcsolatosan.

Tehát így próbálok valahogy rendbe rakni ezt a rendkívül áttekinthetetlen és szertágazó történetet, amiről beszélünk.

Tehát ami a magyar kormány értékelését illeti, itt Kovács László elismerő szavait én fontosnak gondolom és köszönöm szépen. Úgy gondolom, hogy a magyar külpolitikai konszenzusépítésnek ez egy fontos területe.

Sajnálom, hogy a Jobbik részéről nem sikerült hasonló elismerő szavakat meghallanom. Úgy vélem, hogy a Jobbik nem tud kiszabadulni abból a rutinból, amiben benne van, hogy a kormányt támadnia kell, és hogy a nyugat generális támadása

mindenféleképpen a magyar kormány támadásában kell hogy kicsúcsosodjon a Jobbik megfogalmazásában.

Ha másként próbálná olvasni a Jobbik a különféle külügyminisztériumi nyilatkozatokat vagy magatartást, akkor azt gondolom, hogy ő is messzebb jutna, mert azt, hogy itt Izraeltől Amerikán keresztül, a magyar kormányt, mindenkit kritizál, nem teszi lehetővé, hogy a közös egyetértési pontokat megtaláljuk és világossá tegyük. Én ezt esetleg azért javasolnám az alelnök úr számára.

Felhívnám a figyelmét arra, hogy most Magyarország kezdeményezéseivel kifejezetten fontos szerepet tudott abban játszani, hogy egyfajta nemzetközi konszenzus formálódjon akár az Európai Unió keretei között, de most tágabb értelemben is, hiszen nagyon régóta volt olyan helyzet, amikor egy meghatározott nemzetközi konfliktus esetében Amerikának és Oroszországnak az álláspontja egymáshoz közelít, és egy irányba mutat.

Szerintem észre lehet venni az ilyen dolgokat, és ki lehet lépni abból a rutinból, amiben benne vagyunk. A helyzet megváltozott, vagy megváltozóban van, vagy van remény arra, hogy egy irányba mutatnak dolgok. És azért nem akarjuk észrevenni, mert az a pártpolitikai logikánkba, retorikánkba nem illeszkedik bele?

Azt gondolom, hogy ez hiba, és érdemes lenne elgondolkodni azon, hogy nem feltétlenül ezen fognak eldőlni a magyarországi választásoknak az eredményei, hogy minél hatásosabban tudjuk a beidegződéseinket ismételni, hanem próbáljuk meg elemezni azt, hogy mi történik a világban és megtalálni, hogy mi az a megfelelő válasz, amit lehet adni. Ha a kormány megtalálja adott esetben vagy elősegíti ennek a megfelelő válasznak a megtalálását, akkor azt gondolom, hogy ez erősíti az ellenzéknek a hitelét, hogy ha ezt visszaigazolja.

Természetesen, ha ezt nem találja meg, akkor nem tud ilyet mondani. Úgy látom, hogy jelenleg most ez a helyzet, másfajta szemüvegen keresztül, máshogy olvassuk a nyilatkozatokat és más elemeket hangsúlyozunk ki. De azért felhívnám ebben a konkrét ügyben is a figyelmet arra, hogy az ENSZ-nek a jelentőségét, a nemzetközi legalitásnak a jelentőségét mi is fontosnak tartjuk, de úgy látom, hogy itt azért többekkel van nézetkülönbségünk.

Tehát azt nem mondja a magyar kormány, sohase mondta, hogy az ENSZ BT által elfogadott, jóváhagyott megközelítés legitim, és minden, ami nincs, nem élvezi az ENSZ BT jóváhagyását, az illegitim. Ezt nem mondja, mert a legitimitás egy rendkívül bonyolult dolog. Nem lévén jogász, idáig eljutottam, és az nyilvánvaló, hogy a legitimitásnak van egy formális jogi dimenziója és valóban a nemzetközi jog betűje alapján az tekinthető legitimnek, ami az ENSZ BT jóváhagyását élvezi, és semmi más nem. Ugyanakkor én úgy gondolom – és akkor itt már nagyon széles értelmezési területek nyílnak meg -, hogy bizonyos célok indokolják, indokolhatják az ENSZ BT jóváhagyása nélküli fellépést is, és ezáltal tartalmi értelemben vett legitimitásnak az tekinthető. Van formális legitimitás és van tartalmi legitimitás, és a kettő nem mindig van együtt. Nem feltétlenül elégíti ki a tartalmi legitimitás a tartalmi indokoltságnak vagy fellépésnek a formális kritériumait, de attól az még legitim. Elnézést, hogy ilyen jogelméleti vitákba bonyolódunk, de hogy egy kicsit konkrétabbak legyünk, úgy gondolom, hogy érdemes valóban visszatekinteni az elmúlt évek példáira. *(Megérkezik az ülésre dr. Nagy Gábor Tamás.)* Például a koszovói fellépés nem élvezte az ENSZ Biztonsági Tanácsának a jóváhagyását. Ugyanakkor volt egy nagyon fontos jogelv, ami akkor megfogalmazódott, és ma már a nemzetközi jogban eléggé általános és előrehaladott, és ebben a konkrét helyzetben is nagyon sokan idézik. Ez az elv pedig a „response ability protect”, a védelemnek, az emberi életek megvédésének a felelőssége. Ha Koszovóban nem lép fel a közösség, akkor beláthatatlan módon sor kerülhetett volna akár a milosevici rendszernek egy újabb népiirtására, mint amit egyébként Srebrenicában elkövettek, és amikor a nemzetközi közösség egyébként fellépett ott, ne feledjük el, hogy milyen súlyos felelősséget

hordoz a srebrenicai mészárlásért az ENSZ-kontingens, holott az nem egy ilyen értelemben vett jogi felhatalmazásnak a hiányával volt magyarázható.

De a koszovói fellépés vonatkozásában hadd hangsúlyozzam, hogy NATO-felhatalmazás volt és ENSZ BT felhatalmazás nem volt mögötte. Tehát elméletileg úgy gondolom, hogy egy nemzetközi fellépés indokolható vagy nem indokolható, nyilvánvalóan, ha megvan az ENSZ BT felhatalmazása, amikor a formális legitimitása is megvan, akkor sokkal könnyebb helyzetben vagyunk, és erre törekedni kell, és mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy megszülethessen egy konszenzusos álláspont. Ezért dolgozunk.

Azt gondolom, hogy itt az elmúlt napokban Magyarország azért, hogy megteremtsük az egyébként nagyon súlyos helyzet miatt egyre erősebben meglévő tartalmi legitimitás mellé a formális legitimitását egy fellépésnek, azt gondolom, hogy ez fontos és komoly eredményeket sikerült elérni. Minek köszönhető ez?

Újszerű volt ebben a folyamatban, és itt valóban érdemes még egy kicsit időzni Irak vonatkozásában. A vegyi fegyverek ügyében már elhangzott egy összehasonlítás, összevetés Irakkal, de Irak vonatkozásában akkor nem törekedett az amerikai diplomácia olyan mértékben, mint most arra, hogy megszerezze mondjuk az európai partnerek támogatását. Colin Powell akkor nem vett részt az Európai tanácsnak az informális ülésén Vilniusban. Kerry külügyminiszter most fontosnak gondolta, hogy ezt megtegye. Azt gondolom, hogy ez nagyon nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a G11-eknek, az Európai Uniónak és megjegyzem, egy héttel korábban a magyar kormány nyilatkozatának a fő tételei és a fő állításai szinte identikusak. Elemezzük csak végig ezeket a megnyilatkozásokat.

Tehát a legitimitásról, az ENSZ-fellépés indokoltságáról én ezt szeretném hangsúlyozni.

Akkor néhány, egy kicsit konkrétabb megjegyzés. A politikai rendezésnek az ügye, amit itt Ertsey képviselő asszony felvetett. Úgy vélem, hogy a politikai rendezésnek a feltételeit nagyon nagy mértékben segítheti, ha sikerül most itt a vegyi fegyverek nemzetközi felügyelet mellett történő megszüntetése és esetleg Szíriának a vegyifegyver-tilalmi mechanizmusokhoz történő csatlakozása ügyében áttörést elérni. Akkor azt gondolom, hogy egy gyors GAP2 folyamat megindítására van reális esély, és akkor azokat az elveket, amelyeket egyébként megfogalmazódtak, hogy egy olyan politikai megállapodást megkötni, amely lehetőség szerint minél inkluzívabb, minél inkább magában foglalja a meghatározó politikai erőit Szíriának, és a nagy hatalmi garanciákkal és a térségben, a szomszédoknak a garanciájával el lehet indulni egy politikai átmenet útján, és ahhoz ragaszkodni kell, hogy a szíriai népnek kell megválasztania a saját vezetőit. Én ezzel a magam részéről maximálisan egyetértek, azzal, amit Daher Pierre elmondott.

A vegyi fegyver, illetőleg a bizonyítékok kérdései. Itt Kovács László említette, hogy a kormányzati területekről indulhattak a csapások. Itt előre szeretném bocsátani, hogy én azért nem mentem bele ezeknek a részleteknek a taglalásába, mert itt rendkívül sok a bizonytalan elem. De vissza tudom igazolni, hogy milyen információkkal rendelkezünk mi, és az, hogy kormányzati területekről indultak ezek a kis hatótávolságú rakéták, ilyen információkkal rendelkezünk mi is.

Mint ahogy Balla Mihály azt a kérdést vetette fel, hogy ilyen rakétákkal, ilyen hordozókkal, illetőleg ezekkel az anyagokkal ki rendelkezik. Információink szerint a rezsim rendelkezik ezekkel az eszközökkel. Noha valóban voltak olyan információk, hogy Törökországban adott esetben két liter szarint találtak ellenzékhez köthető erőknél, de itt most megint visszautalnék arra, amit a bevezetőmben hangsúlyoztam. Ha Szíria csatlakozott volna a megfelelő nemzetközi mechanizmusokhoz, akkor ezek a vegyi fegyverek nem lennének a placcon. Mint ahogy egyébként ez egy döntő különbség Irak vonatkozásában, hogy akkor valóban a tömegpusztító fegyverek léte nem bizonyult valósnak, és ilyen értelemben a nemzetközi közösség egy téves hipotézisre alapozta a döntését. Most a vegyi fegyvereknek és

itt megjegyzem, hogy itt nem értek egyet Gyöngyösi képviselő úrral, tehát a rezsím sem kérdőjelezi meg azt, hogy itt nagy arányú vegyifegyver-alkalmazásra került sor. De annak, hogy léteznek ilyen vegyi fegyverek Szíriában, ennek a felelősségét a hatalom kell hogy hordozza, és ha proliferálódik, akkor az is annak a döntésnek a következménye, hogy Szíria nem csatlakozott ehhez a rendszerhez.

De most ezt az esélyt a nemzetközi közösség felkínálta. Ebben egyébként, hogy ez most kitől jött, kitől nem, először Kerry vetette fel, és ezt követően lett ebből egy hivatalos orosz indítvány. Nyilvánvalóan a hivatalos orosz indítványnak a megfogalmazása vezetett el oda, hogy a tegnapi napon aztán egy hivatalos szíriai válasz is született, amelyben elfogadják, hogy nemzetközi felügyelet mellett megsemmisítik.

Erre vonatkozik most a francia indítvány, és lehet, hogy nem a francia indítvány fog átmenni a végén, mert könnyen lehet, hogy lesz majd egy orosz-amerikai megállapodás, és egy közös indítvány fog bekerülni a BT elé, de ezzel kapcsolatban most az elkövetkezendő napokban várhatóak döntések.

A lehallgatásokkal kapcsolatban is ugyanezek az információk rendelkezésünkre állnak, hogy a vegyi fegyverek alkalmazásával kapcsolatos felső szintű katonai kommunikáció történhet. De ebben a kontextusban mondom: szeretném ezt tisztázni, nem mint perdöntő bizonyítékot, hanem mint egy ilyen jellegű információkkal rendelkező.

A katonai fellépéssel összefüggésben még egy gondolatot. Tehát az, hogy a katonai fellépésre nem kerülhet sor meggyőző vizsgálati eredmények hiányában, hogy az ENSZ-vizsgálatnak a megtörténte előfeltétele legyen a katonai fellépésnek, ezzel kapcsolatban a francia elnök állt elő ezzel a javaslattal, és az Európai Unió, aztán utána a többi nemzetközi tényező is magáévá tette.

Hogy mit fog tartalmazni az ENSZ-vizsgálat, hogy bármilyen következtetést le tudunk-e vonni az ENSZ-vizsgálatból, a vegyifegyver-szakértők vizsgálataiból, ezt pedig várjuk meg. Mert az, hogy volt támadás, ezt a rezsím is elismeri. Az, hogy milyen következtetéseket lehet ebből a vizsgálatból levonni, a német külügyminiszter például egyértelműen azt mondta, hogy ha ő az ezzel kapcsolatos vizsgálatot látja, hogy mi volt, hogyan volt, milyen anyagok voltak, miegymás, és ha eléggé széles körű a vizsgálat, akkor abból ő egyértelmű következtetéseket tud levonni, hangzott el az ő részéről.

Tehát azt gondolom, hogy korai megmondani azt, hogy az ENSZ-szakértők vizsgálatából milyen következtetések vonhatók le, bízunk benne, hogy sok következtetés levonható.

Kovács László még említette, csapongok, elnézést kérek, a retorziót elrettentési céllal. Úgy gondolom, hogy ez fontos, de az is nagyon fontos, hogy lehetőség szerint ennek a vegyifegyver-alkalmazásnak a megelőzése, tehát a prevenció és általában a konfliktus további eszkalálódásának a prevenciója meghatározó módon kell, hogy a gondolkodás középpontjában legyen. Ez a magyar álláspont egyébként hangsúlyosan jelent meg az európai néppárti közös álláspontban is. Nem azért kell ultimátumot adni Aszadnak, hogy meg legyen büntetve, hanem azért, hogy lehetőség szerint meg lehessen előzni a konfliktus további kiterjedését.

A kettős mércével kapcsolatban. 2009 januári eseményt idéz alelnök úr. Én egyetértek vele, hogy itt vegyifegyver-támadás a vegyifegyver-támadás, tehát el kellett volna ítélni a magyar kormányzatnak a vegyifegyver-alkalmazást, bárki részéről is történt a vegyi fegyver alkalmazása.

A 24. óra után egyelőre nem vagyunk, és én nagyon örülök annak, hogy sor került erre a mostani bizottsági ülésre, mert azt gondolom, most vagyunk egy olyan helyzetben, hogy a legjobban kibontakozhat az egyes szereplőknek az álláspontja, és felelősségteljesen tud a bizottság ezekben a kérdésekben állást foglalni.

Amit itt Daher Pierre mondott, hogy negatív kockázat, az nagyon hasonlít ahhoz, amit Kovács László is mondott, hogy valóban a szélsőséges erőknek és általában a terrorizmusnak az elszabadulása jelenti a legkomolyabb veszélyt. Ezt egyébként Gyöngyösi alelnök úr is mondta.

Lehetne ez egy közös pont szintén a megközelítésünkben, hogy noha amit Ertsey Katalin mondott, azzal is egyetérték, hogy a stabilitás nem feltétlenül jelenti azt, hogy az alapvető nemzetközi normákat kielégíti az Aszad-rendszer. De az, hogy a szélsőséges erőknek, illetőleg a vallási fundamentalizmusnak a proliferációja jelenti ma ebben a konfliktusban a legjelentősebb veszélyt, és ezért is kell mindent megtenni a politikai és a békés megoldás érdekében, ezzel azt gondolom, hogy szintén egy nagyon fontos egyetértési pontot azonosíthatunk itt, a magunk számára, és bízom abban, hogy a kollégák értékelésében is hamarosan közös álláspontot tudunk majd kialakítani. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Ezt a napirendi pontunkat lezárnám. Köszönöm szépen, hogy velünk voltak és tájékoztattak bennünket.

Nem tartom kizártnak, hogy egy-egy alkalommal, esetleg a fejlemények tükrében... *(Németh Zsolt: Állunk rendelkezésre. Köszönöm szépen, jó munkát kívánok!)*... újabb tájékoztatást fogunk kérni. Köszönöm szépen, államtitkár úr.

A Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló T/12002. számú törvényjavaslat

Az Állami Számvevőszék T/12002/1. számú jelentése Magyarország 2012. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről

Most térjünk rá második napirendi pontunkra, a Magyar Köztársaság 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló T/12002. számú törvényjavaslat általános vitájára, amelyhez az Állami Számvevőszék benyújtotta a T/12002/1. számú jelentését.

Rövid technikai szervezkedést követően szeretném majd köszönteni az NGM, az ÁSZ és a Külügyminisztérium részéről ideérkezett urakat és hölgyet. Ha jól sejtem, akkor az Állami Számvevőszéktől Gyeraj Péter Ede és Dormán István Zoltán számvevő urak, akik jelen vannak. A Nemzetgazdasági Minisztérium részéről Juhász Mária osztályvezető asszony, illetve a Külügyminisztérium részéről pedig Misovits Tibor helyettes államtitkár urat köszöntöm nagy tisztelettel.

Köszönöm szépen, hogy rendelkezésünkre állnak. Az Állami Számvevőszék megküldte a jelentését, illetve a központi költségvetésről, a zárszámadásról szeretnénk kialakítani egy álláspontot, én ehhez kérem az önök rövid kiegészítését. Hogyan kezdjük, Állami Számvevőszék, Nemzetgazdasági Minisztérium és Külügyminisztérium, hiszen minket elsősorban a Külügyminisztérium szakterület érdekel. Tehát az a felelőségünk, hogy a Külügyminisztériumról is véleményt mondjunk ebben az álláspontunkban.

Meg is adnám önöknek a szót ebben a sorrendben. Parancsoljanak!

Gyeraj Péter Ede számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék) szóbeli kiegészítése

GYERAJ PÉTER EDE számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a szót. Az Állami Számvevőszék a törvényi kötelezettségének eleget téve, elvégezte Magyarország 2012. évi központi költségvetése végrehajtásáról szóló törvényjavaslat ellenőrzését. Az ellenőrzésünk megállapította, hogy a 2012. évi költségvetés végrehajtása a jogszabályi előírásoknak megfelelt.

A beszámolók és az elszámolások adatai alátámasztják a törvényjavaslatban szerepeltetett adatokat. Ez alapján a zárszámadási törvényjavaslatot megalapozottnak, és az abban szerepeltetett adatokat megbízhatónak minősítettük.

A zárszámadás egészére összesítettük ebben az évben először a hibákat. A hibák összege 9,9 milliárd forint volt. Ennek felét az alapoknál, közel felét az intézményeknél azonosítottuk. A feltárt hibák összege jóval alatta maradt a megbízhatóságot befolyásoló lényegességi küszöbnek, amely a központi alrendszer kiadási főösszegének 2 százalékát teszi ki, mintegy 300 milliárd forintot.

Az ellenőrzésünk lefedte a központi alrendszer bevételi főösszegének 97 százalékát, kiadási főösszegének 91 százalékát, ezzel több mint 140 milliárd forinttal növeltük az ellenőrzésünk lefedettségét a 2011. évi ellenőrzéshez képest. Ebben szerepet játszik az is, hogy több önálló ellenőrzés is fut, összesen 7 a zárszámadásra ráépülve, melyek önálló jelentése a közeljövőben majd várható.

Ilyen ellenőrzés az EUTAF-ellenőrzés és az SZA többek között. A 2011. évi zárszámadási ellenőrzés során a Belügyminisztérium intézményeinél bevált statisztikai mintavételezési módszert kiterjesztve, teljes körűen ellenőriztük a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezetét. Az ellenőrzésünk során összesen 105 beszámolót és elszámolást ellenőriztünk. Megállapítottuk, hogy megbízhatóak a központi kezelésű kiadási és bevételi előirányzatok teljesítési adatai, kivéve a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételeket, amelyet korlátozott minősítéssel láttunk el.

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok beszámolóit, illetve az intézményi címek előirányzatainál elfogadó véleményt 59, korlátozott záradékot két esetben adtunk, így a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezeténél a Nemzeti Közszolgálati Egyetem beszámolójánál és a megyei intézményfenntartó szervek átvett intézményeinek alcíménél.

Összességében a KIM-fejezet kiadásai és bevételei megbízhatóak voltak. Külön minősítettük az alapok beszámolóit, így a két tb-alap konszolidált beszámolóját, valamint az elkülönített állami pénzalapok beszámolóit elfogadó véleménnyel láttuk el.

Az ellenőrzésbe bevont költségvetési szerveknél, a fejezeti kezelésű előirányzatoknál a beszámolók megbízhatóságának ellenőrzéséhez elengedhetetlen a belső kontrollok rendszerének, kiépítettségének ellenőrzése, és működésének minősítése.

Ennek alapján az intézmények 85 százaléka részben vagy egészben megfelelő minősítést kapott, ahol a belső ellenőrzés nem működött, ott a kontrollrendszerek elemei is megfelelő minősítést kaptak.

Ugyanakkor lehetőséget biztosítottunk az intézményeknek a helyszíni ellenőrzés után a hibáik javítására, ennek alapján a módosított, összesített értékelés már száz százalékos lefedettségben, 15 százalékponttal emelkedve mutatta a megfelelő és részben megfelelő minősítések arányát.

Megállapítottuk, hogy kockázatot jelent a törvényjavaslat összeállítása során, hogy a folyamatban alkalmazott kontrollok a Nemzetgazdasági Minisztériumnál szabályozási szinten nem jelentek meg, nem számon kérhetőek és így nem reprodukálhatók.

Ezen felül kockázatot jelent, hogy nem teljesen zárt a törvényjavaslat összeállításához alkalmazott informatikai rendszer, hogy a rendszer nem teljeskörűen dokumentált és nem naplózott. A 2012. évi költségvetési folyamatok a 2011. évhez képest összességében kedvezőbbek voltak, így a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya 598,6 milliárd forintra teljesült, amely egyharmada a 2011. évinek.

Ugyancsak kedvező mutatóként a központi költségvetés elsődleges egyenlege is jól alakult, 445,2 milliárd forint volt.

Az Országvédelmi Alap, illetve a kamatkockázati tartalék előirányzatainak felhasználására nem került sor, így azok összességében javították a költségvetési egyenleget.

Jelentésünkben több javaslatot fogalmaztunk meg, így a NAV elnökének javasoltuk az egységes folyószámla-rendszer kialakítása érdekében, amely magában foglalja a két ellenőrzési terület számlarendszerét, a szükséges ütemezés elkészítésének megfelelő előrehaladás biztosítását.

A nemzetgazdasági miniszternek javasoltuk, hogy a zárszámadási törvényjavaslat összeállítása során alkalmazott kontrollok szabályozási rendszerének és működésének rendszerét alakítsa ki.

A vidékfejlesztési miniszternek intézkedést javasoltunk annak érdekében, hogy a Nemzeti Földalap-kezelő Szervezet nyilvántartása naprakész és valós adatokat tartalmazzon. Ugyancsak javasoltunk a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnökének az államháztartásról szóló törvény szerinti átláthatóság szempontjait igazoló dokumentum és kontrollrendszer meghatározására intézkedést, amelynek alapján mérni tudja a pályázó szervezetek átláthatósági követelményeknek való megfelelését.

Ellenőrzésünk során kiemelt figyelmet fordítottunk a 2011. évi költségvetés végrehajtása, valamint az ahhoz kapcsolódó két ellenőrzésünk utóellenőrzésére. Hat átfogó javaslatunkból három hasznosult, három részben valósult meg. Ugyanakkor pozitív, hogy minden esetben intézkedési terveket készítettek a szervezetek.

A belső kontrollrendszer szabályszerűségét bemutató ellenőrzésükről készült jelentésünk, a tavalyi jelentésünk javaslata, teljes körűen megvalósult. A fejezeti kezelésű előirányzatok esetében tett két javaslatunk azonban részben hasznosult.

Felhívnom a figyelmüket a kiemelt közérdeklődésre számot tartó, jelentésünk 6. számú mellékletére, ahol a szén-dioxid kvóták értékesítésével a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség pályázati elbírálási gyakorlatában az átláthatóság ellenőrzésével, illetve a parlagra elleni közérdekű védekezés végrehajtásának támogatásával kapcsolatos megállapításokat találják meg. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nemzetgazdasági Minisztérium!

Juhász Mária osztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium) szóbeli kiegészítése

JUHÁSZ MÁRIA osztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány az államháztartási törvényben előírtaknak megfelelően elkészítette és benyújtotta határidőben a 2012. évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatát. A törvényjavaslat normaszövege rendelkezik a 2012. évi költségvetés finanszírozásáról és a végrehajtás szabályairól. A kiadási és bevételi főösszegeket, valamint a hiányt az 1. és a 2. számú melléklet tartalmazza, az önkormányzatok elszámolásai a 3-8. mellékletben található, az európai uniós projektek kötelezettségvállalási keretei és annak teljesítései pedig a 9. számú mellékletben láthatók.

Az államháztartás hiánya 2012-ben az európai uniós módszertan szerint 1,9 százalék a GDP arányában vizsgálva. Az államadósság-ráta 79,2 százalékra csökkent, a foglalkoztatotti létszám pedig mind a versenyszférában, mind a közszférában növekedett.

A feszes és fegyelmezett gazdálkodásnak köszönhetően 2013-ban sikerült a túlzottdeficit-eljárás alól kikerülni. Ennyit szerettem volna összefoglalni.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Államtitkár úr!

Misovits Tibor helyettes államtitkár (Külügyminisztérium) szóbeli kiegészítése

MISOVITS TIBOR helyettes államtitkár (Külügyminisztérium): Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait. Az Állami Számvevőszék, mint ahogy az előbbieken elhangzott, a Külügyminisztérium gazdálkodását is vizsgálta, és olyan dokumentumot adott ki, amely a Külügyminisztérium vagyoni és pénzügyi helyzetéről megfelelő és valós képet ad.

A fejezeti előirányzatokhoz kapcsolódóan figyelemfelhívó megjegyzéssel egészítette ki, amely a pályázati programok lebonyolításáról, illetve a hosszán húzódó pályázati támogatások lezárásáról vagy lezárásával kapcsolatban fogalmaz meg tennivalókat, ezeket a Külügyminisztérium nyilvánvalóan megszívleli és a megfelelő intézkedéseket végre fogja hajtani.

Annnyit tudni kell, hogy ezek általában olyan típusú pályázatokhoz kötődnek, amelyeket a nemzetközi fejlesztési együttműködés területén végzünk, amelyek nyilvánvalóan olyan környezetben valósulnak meg, amelyeknél vagy nagyon költséges a megfelelő helyszíni ellenőrzés és egyéb hasonló műveletek biztosítása, vagy pedig előfordulhat, hogy egy időközben válságövezetté vált és magának a projektnek a befejezése sem oldható meg feltétlenül minden alkalommal. Köszönöm szépen

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdés, vélemény az elhangzottakhoz? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, fontosnak tartom azt kiemelni, hogy a GDP-arányos államadósságunk – ahogy osztályvezető asszony is mondta – 79,2 százalékra csökkent, a költségvetési hiányt tíz év óta először 3 százalék alá, a GDP 1,9 százalékára sikerült leszorítani, illetve a Nemzetközi Valutaalap segítségével nélkül is finanszírozhatóvá vált a költségvetés, illetve különböző tételekben azt tapasztaltuk, hogy Magyarország gazdaságilag, nemzetközi pozícióiban is stabilizálódás mutatkozott az elmúlt évben.

Egy fontos dolog még a Külügyminisztériummal kapcsolatban, a melléklet táblázata alapján is elmondható volt, hogy a források elegendő fedezetet nyújtottak a feladatok végrehajtására és a gazdálkodás kiegyensúlyozott volt és stabil, tehát megfelelő gazdálkodást mutatott a Külügyminisztérium, hiszen erről szól az ÁSZ jelentésében a róla szóló fejezeti cím is.

Tehát úgy gondolom, hogy bizottságunk ilyen megközelítésben kell hogy döntsön arról a forgatókönyv szerint is, ami itt van előttem, tehát döntenünk kell magáról a törvényről, illetve a Számvevőszék jelentésének az elfogadásáról együttesen, tehát nem kell külön döntenünk a két tételről.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Tehát kérdezem a tisztelt bizottságot, ki támogatja a 2012. évi központi költségvetésről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló T/12002. számú törvényjavaslatot, illetve az ahhoz kapcsolódó állami számvevőszéki jelentést T/12002/1. számon. *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta.

Köszönöm szépen. Miután nincs szóbeli előadónk, írásban fogjuk a plenáris elé a bizottsági véleményt, részben összefoglalva az itt elhangzottakat terjeszteni.

Kérdezem, hogy ezzel ellentétes véleménye van-e valakinek a bizottságban. *(Nincs jelzés.)* Nincs. Köszönöm szépen. Köszönjük szépen, hogy itt voltak, ezzel ezt a napirendi pontunkat is lezártuk. További szép napot kívánok önöknek!

Egyebek

A harmadik napirendi pontban pedig egy rövid megjegyzés. Tájékoztatom a bizottságot, és a jegyzőkönyv számára is fontos, hogy Németh Zsolt képviselő úrral is megbeszéltük már, hogy a plenáris ülésen bizottsági kisebbségi vélemény előadására csak akkor van lehetőség, ha ez a bizottsági ülésen is elhangzik. Tehát amennyiben nem hangzott el kisebbségi vélemény, legalább egy vagy két mondatban, akkor nagyon nehéz a plenáris ülésen egyáltalán erre lehetőséget biztosítani.

A következő ülésünk várhatóan hétfőn, 12 órakor lesz a bizottság üléstermében, közbeszerzés, illetve döntenünk kell néhány nemzetközi szerződésről. Amennyiben nincsen

az egyebek között más megjegyzés, vélemény, akkor a mai bizottsági ülésünket bezárom, további szép napot kívánok. Köszönöm szépen a jelenlétet.

(Az ülés végének időpontja: 11 óra 47 perc)

Balla Mihály
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Pavlánszky Éva